

قوم بلوچ و عمرگرایى با حاکمیت

هادی رحمانی ساعد

حسین ابراهیمی

۱۳۹۸

اسناد و اشکاء علوم و فنون

فهرست اسناد و اشکاء علوم و فنون

فوم بلوچ و همگرایی با حاکمیت

نگارندگان: هادی رحمانی ساعد / حسین

ابراهیمی

ویراستار علمی: علیرضا تنهایی

مدیر اجرایی: یونس خزلی

ویراستار ادبی: نوید مفری

طراح جلد: عبدالفضل

نوبت و تاریخ چاپ: اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰ - قیمت: ۲۰۰۰ ریال

تماس با نویسندگان: ۹۱۲۰۹۷۷۶۷

سرشناسه: رحمانی ساعد، هادی. ۱۳۶۲ -

عنوان و نام پدیدآور: فوم بلوچ و

همگرایی با حاکمیت / هادی رحمانی

ساعد، حسین ابراهیمی؛ ویراستار علمی

علیرضا تنهایی

ملاحظات ظاهری: ۹۷ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۵۴۸-۱۰-۶

رده بندی کنگره: DSR۷۲

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۹۷۷

شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۱۹۸۶۰

تمامی حقوق اعم از چاپ، تکثیر و سحردری برای ناشر محفوظ است (بقی مطابق ذکر ماحد بلامانع است)

نسخ ناشر: ۲۹۹۴۲۶۵۸ صندوق پستی: ۴۵۳۳ - ۱۹۳۹۵

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۵	پیشگفتار.....
۱	فصل اول: استان سیستان و بلوچستان و قوم بلوچ
۷	فصل دوم: قوم بلوچ و وضعیت اجتماعی و سیاسی آن
۷	وضعیت اجتماعی قوم بلوچ
۱۲	وضعیت سیاسی قوم بلوچ
۱۸	احزاب و گروه‌های استان سیستان و بلوچستان
۲۹	فصل سوم: مؤلفه‌های همگرایی، قوم بلوچ با حاکمیت
۳۰	دین اسلام و آموزه‌های مشترک آن
۳۷	راهکارهای قرآنی ایجاد همگرایی مذهبی، قوم بلوچ با حاکمیت (مذهب شیعه)
۴۳	راهکارهای ایجاد همگرایی مذهبی قوم بلوچ با حاکمیت (مذهب شیعه):
۴۶	اشتراکات فرهنگی قوم بلوچ با فرهنگ ایرانی
۴۶	پیشینه تاریخی مشترک
۵۷	زبان و ادبیات
۶۱	آداب، رسوم، سنن و باورهای اجتماعی
۶۵	جلب مشارکت قوم بلوچ در مدیریت‌های محلی و ملی
۶۹	توسعه متوازن

۷۰ نظریه پردازی درباره توسعه و هویت قومی

۷۶ وضعیت شاخص های کلیدی استان ها نسبت به سایر استان های کشور

۸۴ فصل چهارم: جمع بندی و نتیجه گیری

۹۰ منابع و مآخذ

۹۰ منابع فارسی

۹۵ منابع خارجی

پیشگفتار

قوم بلوچ، از اقوام دیرینه ایرانی است که در سرزمینی به نام بلوچستان در جنوب شرق ایران (استان سیستان و بلوچستان) ساکن هستند. قوم بلوچ به دلیل قرار گرفتن در منطقه‌ای گسترده در همسایگی پاکستان که محل تجمع گروه‌های تندروی وهابی و تکفیری است، در صورت واگرایی از حاکمیت، می‌تواند بستر فعالیت‌های گسترده‌ای علیه امنیت استان سیستان و بلوچستان و حتی امنیت ملی کشور باشد. در چند سال گذشته فعالیت گروه‌های تروریستی از جمله جندالله، جیش العدل، حرکت انصار ایران و... در سطح استان سیستان و بلوچستان و پیوند این فعالیت‌ها به قوم بلوچ، باعث ایجاد دیدگاه‌هایی در افکار عمومی مبنی بر افزایش واگرایی این قوم از حاکمیت شده است.

در روند اتخاذ سیاست‌های امنیتی (تکثرگرا، همانندسازی و وحدت در کثرت)، به‌طورکلی به دو گروه از مؤلفه‌ها در رابطه با تعامل اقوام با حاکمیت می‌توان پرداخت، واگرایی و همگرایی. در ادبیات موجود در مورد قوم بلوچ، در اغلب موارد به جنبه‌های سلبی تعامل قوم بلوچ با حاکمیت پرداخته شده است. درحالی‌که پرداخته نشدن به مؤلفه‌های همگرایی این قوم دیرین، بخش مهمی از فرصت‌های تعامل قوم بلوچ با حاکمیت را مدنظر قرار نداده است. نادیده گرفتن این بخش از مؤلفه‌ها (مؤلفه‌های همگرایی) می‌تواند تعامل با حاکمیت را به سمت تعارض سوق دهد و امنیت سیاسی و اجتماعی استان سیستان و بلوچستان را از جنبه‌های مختلف تحت تأثیر قرار دهد. زمین‌رو عدم توجه به مؤلفه‌های مؤثر در همگرایی قوم بلوچ با حاکمیت، سیاست گذران (به‌خصوص سیاست گذران امنیتی) را از توجه به جنبه‌های یجابی ارتقاء امنیت سیاسی و اجتماعی استان باز خواهد داشت.

عمده پژوهش‌های انجام شده در حوزه قوم بلوچ به بررسی مؤلفه‌های واگرایی قوم بلوچ با حاکمیت پرداخته است. در حالی که زمینه‌های متعددی برای همگرایی این قوم با حاکمیت متصور است. این کتاب می‌تواند دیدگاهی ایجابی به این قوم داشته باشد که در نوع خود، نگرش و رویکرد جدیدی به قوم بلوچ ارائه خواهد نمود.

به منظور دستیابی به مؤلفه‌های موجود برای همگرایی قوم بلوچ با حاکمیت، منابع اسنادی و کتابخانه‌ای مورد بررسی قرار گرفت که مؤلفه‌های به دست آمده عبارت‌اند از: دین، زبان، تداوم تاریخی، اسطوره‌ها، حماسه‌ها و نمادها (ضرغامی - انصاری زاده، ۱۳۹۱)، آداب و رسوم و سنن اجتماعی (اخوان مفرد؛ هندیانی؛ زینال نژاد، ۱۳۸۷)، ریشه تاریخی مشترک (عزیزی؛ آذرکمند، ۱۳۹۰: ۱۰۰)، جلب و مشارکت قوم بلوچ در مدیریت محلی، ملی و توسعه متوازن و تعادل بخشی میلت منطقه بلوچستان با مرکز (علیخان، ۱۳۸۳: ۳۱۵).

در یک جمع‌بندی نهایی، تران افقت که چهار مؤلفه اساسی ۱- دین (با توجه به اهمیت آن در استان سیستان و بلوچستان این موضوع از مؤلفه فرهنگ جداسازی شده و به صورت مستقل بیان گردیده است) ۲- فرهنگ (شامل زبان، ریشه تاریخی مشترک، اسطوره‌ها، حماسه‌ها و نمادها، آداب و رسوم) ۳- جلب مشارکت قوم بلوچ در مدیریت‌های محلی و ملی و ۴- توسعه متوازن منطقه بلوچستان، می‌تواند به عنوان اصلی‌ترین مؤلفه‌های همگرایی قوم بلوچ با حاکمیت مدنیت قرار گیرد. در ادامه به تبیین جنبه‌های مختلف قوم بلوچ با حاکمیت خواهیم پرداخت.